

ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

DĖL ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SKOLINIMOSI GALIMYBIŲ 2019 METAIS

2019 m. balandžio 19 d. Nr. KTA-3
Anykščiai

Auditas atliktas, vykdant

Savivaldybės kontrolieriaus 2019 m. kovo 29 d.
pavedimą Nr. KP-1

Auditą atliko

Savivaldybės kontrolierius Artūras Juozas Lakačauskas

Auditas pradėtas 2019-03-29

Auditas baigtas 2019-04-19

TURINYS

IŽANGA.....	3
AUDITO REZULTATAI.....	3
1. Pagrindiniai audito rezultatai (išvados)	3
2. Savivaldybės skolos ir skolinimosi vertinimas.....	4
3. Skolinimosi įtaka skolos išlaidoms ateinančiais laikotarpiais	5

IŽANGA

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Anykščių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba rengia ir Anykščių rajono savivaldybės tarybai teikia sprendimus priimti reikalingas išvadas dėl paskolų ėmimo.

Anykščių rajono savivaldybės taryba 2019 m. kovo 28 d. posėdyje protokoliniu sprendimu (2019 m. balandžio 3 d. Nr. 1-TP-4) pavedė Anykščių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybai pateikti išvadą dėl Anykščių rajono savivaldybės skolinimosi galimybių 2019 metais. Vykdamas minėtą sprendimą buvo atliktas teisėtumo auditas, kurio tikslas – įvertinti, ar Anykščių rajono savivaldybė turi galimybę imti ilgalaikę, penkerių metų laikotarpiui, 315 516,20 eurų paskolą daliai paimtos paskolos grąžinti.

Audituojamas subjektas – Anykščių rajono savivaldybės administracija, adresas: J. Biliūno g. 23, LT-29111 Anykščiai, identifikavimo kodas 188774637.

Audituojamas laikotarpis – 2019 metai.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir pagal Tarptautinius aukščiausiujų audito institucijų standartus, nustatančius pagrindines atitikties audito atlikimo gaires.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl Anykščių rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę, penkerių metų laikotarpiui, 315 516,20 eurų paskolą daliai paimtos paskolos grąžinti pareiškiama audito išvadoje.

AUDITO REZULTATAI

1. Pagrindiniai audito rezultatai (išvados)

Pagal Anykščių rajono savivaldybės 2015-12-17 kreditavimo sutartį, sudarytą su AB DNB banku Nr. 188774637K1/1-SU-904, buvo paimta ilgalaikė 3 155 161,88 eurų (trijų milijonų šimto penkiasdešimt penkių tūkstančių šimtas šešiasdešimt vieno euro ir 88 ct) paskola buvusioms ilgalaikėms paskoloms perfinansuoti. Paskolos paėmimo terminas buvo nustatytas iki 2016 m. kovo 16 d. (imtinai), paskolos grąžinimo pradžios diena – 2017 m. birželio 30 d., galutinis paskolos grąžinimo terminas – iki 2026 m. gruodžio 20 d. (imtinai). Paskolos grąžinimo laikotarpis – kas metus po 315 516,20 eurų (tris šimtus penkiolika tūkstančių penkis šimtus šešiolika eurų ir 20 ct).

Iki 2019 m. sausio 1 d. buvo atlikti du paskolos padengimai po 315 516,20 eurų (2017 ir 2018 metais), taigi, šiai datai Anykščių rajono savivaldybė turi iki 2 524,1 tūkst. eurų (dviejų milijonų penkių šimtų dvidešimt keturių tūkstančių vieno šimto eurų) sumažėjusį ilgalaikės paskolos likutį.

Anykščių rajono savivaldybei paėmus ilgalaikę penkerių metų laikotarpiui 315 516,20 eurų paskolą grąžintinos paskolos daliai perfinansuoti, Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu 2019 metams nustatyti savivaldybės

skolos ir metinio grynojo skolinimosi limitai nebus viršyti, tačiau, mūsų nuomone, nebus išlaikomas lėšų naudojimo racionalumo principas, įvertinant tai, kad šiuo metu yra padidėjusios banko maržos.

2. Savivaldybės skolos ir skolinimosi vertinimas

Nuo 2016 metų Anykščių rajono savivaldybė papildomai nesiskolino.

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta, jog savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka iš vidaus ar užsienio kreditorių gali imti ilgalaikes paskolas. Skolos ir skolinimosi limitus Seimas nustato, tvirtindamas atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinius rodiklius.

Savivaldybių skolinimosi taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių“, nustatyta, kad į savivaldybės skolos limitą įskaitomi visi savivaldybės priiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis bei kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus.

Pagal Anykščių rajono savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2018 m. gruodžio 31 d. ataskaitą (forma Nr. 3-sav.), ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2018-12-31) skoliniai įsipareigojimai sudarė **2 591,1 tūkst. eurų**. Tame skaičiuje: paskolos sudarė **2 524,1 tūkst. eurų** ir finansinės nuomos (lizingo) sutartys – **67,0 tūkst. eurų**. Savivaldybės priiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių priimtų įsipareigojimų ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo **2 022,7 tūkst. eurų**.

Vadovaujantis šiuo metu galiojančiomis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatomis, savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka iš vidaus ar užsienio kreditorių gali imti ilgalaikes paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti. Pagal Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 punktą, savivaldybės skola (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolas, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis) negali viršyti 60 procentų šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų. Anykščių rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto prognozuojamos pajamos yra **15 478 tūkst. eurų**, o 60 proc. nuo jų sudarytų **9 286,8 tūkst. eurų**. Savivaldybės metinis grynojo skolinimosi limitu likutis 2019 m. sausio 1 d. – **6 695,7 tūkst. eurų** ($9\,286,8 - 2\,591,1 = 6\,695,7$).

Pagal Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 3 punktą, savivaldybės priiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių priimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti

kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, negali viršyti 10 procentų šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų. Anykščių rajono savivaldybės priimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių priimtų įsipareigojimų 2019 m. sausio 1 d. sudarė 2 022,7 tūkst. eurų. Limitas – 1 547,8 tūkst. eurų. **Limitas viršytas 474,9 tūkst. eurų.**

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi, savivaldybės 2020 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2019 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti).

3. Skolinimosi įtaka skolos išlaidoms ateinančiais laikotarpiais

Ilgalaikės 315 516,20 eurų paskolos paėmimas leistų šiais metais grąžinti paskolos dalį, kurios grąžinimas nebuvo numatytas tvirtinant 2019 metų biudžetą, tačiau ateinančiais laikotarpiais padidintų grąžintinų paskolų sumas, o nepavykus susitarti dėl mažesnio nei šiuo metu vykdomoje sutartyje nustatytas, banko maržos dydžio – ir palūkanų išlaidas.

Kaip žinoma, savivaldybės skolos išlaidas atitinkamais metais sudaro per metus grąžinama skolos dalis (toliau – paskolos grąžinimo išlaidos) ir sumokėtų palūkanų suma (toliau – palūkanų išlaidos).

Pagal šiuo metu vykdomą Anykščių rajono savivaldybės 2015-12-17 kreditavimo sutartį, sudarytą su AB DNB banku Nr. 188774637K1/1-SU-904, už paskolą yra mokamos kintamos palūkanos. Apskaičiuojamą kintamų palūkanų normą sudaro dvi dalys: tarpbankinė palūkanų norma – 6 mėnesių EURIBOR, kuri skaičiuojama pagal 6 mėnesių EURIBOR reikšmę palūkanų normos keitimo dieną (EURIBOR reikšmės skaičiuoja ir nustato Europos bankų asociacija) ir banko marža. Banko maržos dydis (procentais) pagal vykdomą sutartį yra nekintamas visu sutarties galiojimo laikotarpiu ir yra 0,95 proc.

Kadangi EURIBOR dydis nepriklauso nuo paskolos sutarties sąlygų, skolinimosi paimtos paskolos grąžinimui racionalumas vertintinas, atsižvelgiant į numatomas sudaryti ilgalaikės paskolos sutarties sąlygas dėl banko maržos dydžio. Šiai dienai skirtingi bankai, kaip taisyklė, siūlo didesnes banko maržas nei jos buvo prieš trejetą metų, o tai padidintų grąžintinų paskolų sumas.

Siekiant užtikrinti lėšų naudojimo racionalumo principą, ilgalaikę paskolą paimtos paskolos dalies grąžinimui reikėtų imti palankesnėmis ar tomis pačiomis palūkanų mokėjimą nustatančiomis sąlygomis.

Savivaldybės kontrolierius

Artūras Juozas Lakačauskas

ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Anykščių rajono savivaldybės tarybai

AUDITO IŠVADA

DĖL ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SKOLINIMOSI GALIMYBIŲ 2019 METAIS

2019 m. balandžio 19 d. Nr. KTA-4
Anykščiai

Anykščių rajono savivaldybės taryba 2019 m. kovo 28 d. posėdyje protokoliniu sprendimu (2019 m. balandžio 3 d. Nr. 1-TP-4) pavedė Anykščių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybai pateikti išvadą dėl Anykščių rajono savivaldybės skolinimosi galimybių 2019 metais.

Dėl skolinimosi reglamentavimo

Pagal Lietuvos Respublikos (toliau – LR) biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas, savivaldybė, laikydamasi Seimo patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų, LR Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti.

LR 2019 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu Anykščių rajono savivaldybės skolinimosi limitai 2019 metams nustatyti taip:

1. Savivaldybės skola (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis) negali viršyti 60 procentų šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų;

2. Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma finansų ministro nustatyta tvarka atrinktiems projektams, kuriais prisidedama prie regiono ir (arba) savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, nustatytų strateginio planavimo dokumentuose, ir mažinamos savivaldybės biudžeto išlaidos ir (arba) didinamos savivaldybės biudžeto pajamos, yra ne daugiau kaip 5 procentai šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų, o visų savivaldybių bendra metinio grynojo skolinimosi suma šiems projektams yra ne daugiau kaip

1 procentas šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų visų savivaldybių biudžetų pajamų. Kiekvienos savivaldybės biudžeto atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatomis turi būti pasiekta per ketverių metų laikotarpį, skaičiuojant nuo pirmų metų, kai pradedama naudoti metinio grynojo skolinimosi suma;

3. Savivaldybės priimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių priimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali viršyti 10 procentų šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų.

Vadovybės atsakomybė

Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktorius atsakingas už pateiktus dokumentus ar kitus duomenis auditui atlikti.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl Anykščių rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą 315 516,20 eurų daliai paimtos paskolos grąžinti.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Auditas suplanuotas ir atliktas taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas, jog Savivaldybė skolindamasi nepažeis įstatymu numatytų skolos ir grynojo skolinimosi limitų.

Pagal LR 2019 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą, prognozuojamos Anykščių rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto pajamos sudaro 15 478 tūkst. eurų.

Pagal aukščiau minėtą teisės aktą (12 straipsnio 3 dalis), savivaldybės 2020 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2019 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti).

Dėl Anykščių rajono savivaldybės skolinimosi limitų

Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, nustatyta, kad:

1. Anykščių rajono savivaldybės skola 2019 metais negali viršyti 9 286,8 tūkst. eurų. Anykščių rajono savivaldybės skola 2019 m. sausio 1 d. sudaro 2 591,1 tūkst. eurų.

2. Anykščių rajono savivaldybės metinis grynojo skolinimosi limito likutis 2019 m. sausio 1 d. – 6 695,7 tūkst. eurų.

3. Anykščių rajono savivaldybės priimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl Savivaldybės valdomų įmonių priimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, 2019 m. sausio 1 d. sudarė 2 022,7 tūkst. eurų. Limitas – 1 547,8 tūkst. eurų. **Limitas viršytas 474,9 tūkst. eurų.**

Sąlyginė nuomonė dėl Anykščių rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą

Mūsų nuomone, Anykščių rajono savivaldybė imdama ilgalaikę, 315 516,20 eurų paskolą 2019 metais grąžintinos paskolos daliai grąžinti (perfinansuoti) pagal 2015-12-17 kreditavimo sutartį su AB DNB banku Nr. 188774637-K1/1-SU-904, neviršys LR 2019 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų savivaldybės skolinimosi limitų 2019 metams. Tačiau, nežiūrint to, atkreiptinas ypatingas dėmesys, jog norint užtikrinti lėšų naudojimo racionalumo principo reikalavimus, ilgalaikę paskolą paskolų grąžinimui turėtų būti imama tokiomis pačiomis ar palankesnėmis palūkanų mokėjimą nustatančiomis sąlygomis.

Atkreiptinas dėmesys, kad, vadovaujantis LR 2019 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi, savivaldybės 2020 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2019 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti).

Išvada teikiama kartu su 2019 m. balandžio 19 d. audito ataskaita Nr. KTA-3 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės skolinimosi galimybių 2019 metais“.

Savivaldybės kontrolierius

Artūras Juozas Lakačauskas